

Betænkning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen den 14. december 2012

Betænkning og indstilling

om

ændring af forretningsordenen for Folketinget

(Ændring af ordning for medspørgere i spørgetiden m.v.)

Indledning

Folketingets Præsidium har i efteråret 2012 drøftet muligheden for at genoptage ordningen, hvor der gives mulighed for medspørgere i spørgetiden, herunder mulighederne for at gennemføre visse ændringer i ordningen i forhold til gældende regler og hidtidig praksis. Præsidiet har bl.a. drøftet mulighederne for at indføre en model for spørgetimen, hvor der kun gives adgang for medspørgere, når spørgeren positivt har tilkendegivet at være indforstået hermed. Endvidere har Præsidiet drøftet mulighederne for at sikre en forholdsvis hurtig afvikling af spørgsmålene i spørgetiden, også med medspørgere, med henblik på at give tid til afvikling af et rimeligt antal spørgsmål til hver minister i hver spørgetid. Herudover har Præsidiet som en formalisering af nuværende praksis drøftet en mindre præcisering af forretningsordenens bestemmelser om behandlingen af forslag til folketingsbeslutninger. På baggrund af de nævnte overvejelser og yderligere drøftelser i Udvalget for Forretningsordenen om afviklingen af spørgetiden fremsættes i det følgende en række forslag til ændringer af Folketingets forretningsorden.

1. Medspørgere i spørgetiden

1.1. Gældende regler om medspørgere

Muligheden for at have medspørgere i spørgetiden fremgår af forretningsordenens § 20, stk. 7, 4.-6. pkt. Efter de gældende regler kan Folketingets formand, såfremt spørgeren er indforstået hermed, give adgang til op til to medspørgere til hvert spørgsmål i spørgetiden. Formanden kan dog give flere medspørgere ud over to mulighed for at stille supplerende spørgsmål til et hovedspørgsmål om et større og mere aktuelt emne. Hver medspørger kan få ordet op til to gange a 1 minut, og ministrene har hver gang 1 minut til at svare.

Muligheden for medspørgere i spørgetiden går tilbage til 1972. Med virkning fra den 1. januar 2004 blev der ved folketingsbeslutning af 19. december 2003 som et blandt flere

tiltag, der skulle begrænse spørgetidens længde, indført krav om, at medspørgere skulle tilmelde sig senest kl. 10 2 hverdage før spørgetidens afvikling. Indtil da havde det været muligt at melde sig som medspørger under selve spørgetiden.

Betingelsen om tilmelding som medspørger forud for spørgetiden blev ophævet igen ved folketingsbeslutning af 16. december 2004 med virkning fra den 1. januar 2005. Herefter skulle medspørgere tilmelde sig under afviklingen af det enkelte spørgsmål. Samtidig indførte man som noget nyt en begrænsning i antallet af medspørgere til som udgangspunkt to pr. spørgsmål, dog således, at formanden kunne beslutte at give flere medspørgere ordet, når hovedspørgsmålet angik et større og mere aktuelt emne.

Reglerne om medspørgere fik deres nuværende affattelse ved folketingsbeslutning af 1. juni 2007, som havde virkning fra begyndelsen af folketingsåret 2007-08. Ved denne ændring blev muligheden for, at spørgerne kan fravælge medspørgere, indført. Muligheden for at fravælge medspørgere er yderst sjældent blevet anvendt. Den nuværende begrænsning af spørgetiden til hver enkelt minister til 1 time blev indført ved samme forretningsordensændring.

Ordningen med medspørgere har i praksis været suspenderet igennem længere tid, efter at der i en periode var sket en stigning i antallet af spørgsmål i spørgetiden, hvilket medførte, at det var vanskeligt at afse tid til medspørgere. Indtil den i praksis blev suspenderet, blev ordningen administreret med nogen fleksibilitet, idet det forekom, at formanden afskar muligheden for medspørgere i en hel spørgetid eller til en given minister, hvis mængden af spørgsmål gjorde det mest hensigtsmæssigt.

1.2. Udvalget for Forretningsordenens overvejelser om en ændret model for medspørgerordningen

I praksis har medspørgerordningen været administreret således, at medspørgeres spørgsmål afvikles umiddelbart inden hovedspørgerens sidste taletid.

Som en ny ordning for medspørgere foreslår udvalget, at denne rækkefølge af indlæg fastholdes, men at der alene gives adgang for én medspørger under hvert spørgsmål. De gældende taletider for medspørgere foreslås fastholdt, således at en medspørger kan få ordet op til to gange a 1 minut, hver gang med 1 minuts taletid til ministeren til svar. Af hensyn til en hurtigere afvikling foreslår udvalget, at den indledende oplæsning af det stillede spørgsmål udelades. Udvalget bemærker i den forbindelse, at spørgsmålene fremgår af dagsordenen og vises i et rullende bånd nederst på skærmen, når spørgetiden vises på Folketingets tv-kanal. Såvel tilhørere i salen som tv-seere har således mulighed for at gøre sig bekendt med spørgsmålene og følge debatten på et oplyst grundlag.

Endvidere foreslår udvalget, at spørgeren fremover positivt skal tilkendegive at være indforstået med medspørgere, for at adgang til medspørgere gives. Dette vil skulle ske, når spørgsmålet indgives til Folketingets formand via Lovsekretariatet. En eventuel medspørger anmeldes, samtidig med at spørgeren indleverer sit spørgsmål.

2. Fordelingen af hver spørgers spørgsmål til ministre i spørgetiden

2.1. Baggrund og gældende regler

Udvalget for Forretningsordenen har drøftet baggrunden for og hensigtsmæssigheden af bestemmelsen i forretningsordenens § 20, stk. 2, 6. pkt., om, at de to spørgsmål, som hvert medlem af Folketinget kan stille til besvarelse i hver spørgetid, skal stilles til den samme minister.

Indtil den 1. januar 2004 kunne hvert medlem stille tre spørgsmål til besvarelse i en spørgetid. Spørgsmålene kunne stilles til alle ministre, det vil sige, at et medlem kunne stille spørgsmål til tre forskellige ministre til besvarelse i samme spørgetid. Et medlem kunne få ordet fire gange til at kommentere en ministers svar.

Pr. 1. januar 2004 indskrænkedes adgangen til at stille spørgsmål til to spørgsmål pr. medlem, dog fortsat til alle ministre, og et medlem kunne fortsat få ordet fire gange til at kommentere ministerens svar. Baggrunden for begrænsningen til to spørgsmål pr. medlem var, at spørgetiden trak ud og ofte udviklede sig til en »miniforespørgsel«.

Ved den ovennævnte folketingsbeslutning af 1. juni 2007 blev der med virkning fra folketingsåret 2007-08 indført den begrænsning, at hvert medlems to spørgsmål pr. spørgetid fremover skulle rettes til samme minister. Endvidere kunne et spørgsmål ikke længere begrundes i salen, men det kunne ske skriftligt, samtidig med at spørgsmålet blev stillet. Endvidere kunne spørgeren herefter kun få ordet 3 gange til at kommentere et ministersvar.

2.2. Udvalget for Forretningsordenens overvejelser

Udvalget for Forretningsordenen finder, at bestemmelsen om, at de to spørgsmål, som hvert medlem af Folketinget kan stille til besvarelse i en spørgetid, skal stilles til den samme minister, ikke er velbegrunderet eller i praksis hensigtsmæssig. Udvalget ser ingen tungtvejende grunde til, at et folketingsmedlem, som ønsker at stille spørgsmål om to

forskellige emner til to forskellige ministre, skal afholdes fra dette, når de nuværende øvrige begrænsninger, for så vidt angår antal spørgsmål og taletider, fastholdes, således at det sikres, at det samlede tidsforbrug til spørgetiden og til afvikling af spørgsmål til hver enkelt minister kun vil blive minimalt påvirket.

Udvalget bemærker i samme forbindelse, at der ikke i dag gælder noget krav om, at et medlems to spørgsmål til den samme minister skal vedrøre samme emne, og at det allerede er langt det mest almindelige, at medlemmerne hver stiller to spørgsmål, ikke kun ét, til besvarelse i hver spørgetid.

Udvalget finder på den baggrund, at den nævnte begrænsning i folketingsmedlemmernes muligheder for at stille spørgsmål til besvarelse i spørgetiden bør ophæves.

3. Præcisering af, at 30-dagesreglen ikke gælder for beslutningsforslag

Udvalget for Forretningsordenen har i forlængelse af tidligere drøftelser i udvalget fundet det hensigtsmæssigt at optage en udtrykkelig bestemmelse i forretningsordenen om, at reglen om, at 3. behandling af et lovforslag som udgangspunkt ikke må finde sted før 30 dage efter fremsættelsen, ikke skal finde tilsvarende anvendelse for beslutningsforslag. Dette er en undtagelse fra den almindelige regel i forretningsordenens § 17, stk. 1, 3. pkt., hvorefter sådanne beslutningsforslag undergives 2 behandlinger i Folketinget efter tilsvarende regler, som gælder for lovforslags 1. og 3. behandling. Det foreslåede vil være i overensstemmelse med praksis, siden 30-dagesreglen blev indført, og ændringen er således alene en formalisering af praksis.

Indstillinger

Herefter *indstiller* udvalget de i nedenstående forslag til folketingsbeslutning indeholdte ændringer af forretningsordenen til *vedtagelse*.

Forslag til folketingsbeslutning

om

ændring af forretningsordenen for Folketinget

(Ændring af ordning for medspørgere i spørgetiden m.v.)

§ 1

I forretningsordenen for Folketinget, som vedtaget den 17. december 1953 og ændret senest den 19. maj 2011, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 1, indsættes efter 3. pkt.:

»Bestemmelsen i § 13, stk. 1, 1. pkt., om, at 3. behandling ikke må finde sted før 30 dage efter fremsættelsen, finder dog ikke tilsvarende anvendelse for beslutningsforslags 2. behandling.«

2. I § 20, stk. 2, 6. pkt., udgår til »samme minister«.

3. I § 20, stk. 4, ændres »stk. 6-8« til: »stk. 6 og 7«.

4. § 20, stk. 6, ophæves.

Stk. 7-11 bliver herefter stk. 6-10.

5. § 20, stk. 7, 4.-6. pkt., der bliver stk. 6, 4.-6. pkt., affattes således:

»Såfremt spørgeren ved indgivelsen af spørgsmålet har tilkendegivet at være indforstået hermed, kan Folketingets formand give adgang til 1 medspørger, der samtidig med spørgsmålets indgivelse har anmeldt sig som medspørger. Folketingets formand kan give flere medspørgere mulighed for at stille supplerende spørgsmål til et hovedspørgsmål om et større og mere aktuelt emne. En medspørger kan få ordet op til 2 gange a 1 minut, og ministrene har hver gang 1 minut til at svare.«

6. I § 21, stk. 4, ændres »§ 20, stk. 10« til: »§ 20, stk. 9«.

7. I bilaget *Taletidsregler m.v.* ændres overskriften »Spørgsmål til ministrene, jf. § 20, stk. 7« til: »Spørgsmål til ministrene, jf. § 20, stk. 6«.

8. I bilaget *Taletidsregler m.v.* ændres overskriften »Uforberedt spørgetime, jf. § 20, stk. 10 og 11« til: »Uforberedt spørgetime, jf. § 20, stk. 9 og 10«.

§ 2

Folketingsbeslutningen træder i kraft den 1. januar 2013.

Bemærkninger til forslaget

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Med bestemmelsen foreslås præciseret, at den såkaldte 30-dagesregel, som gælder for lovforslag, ikke finder tilsvarende anvendelse på forslag til folketingsbeslutninger, der ikke fremkommer som indstillinger fra udvalg.

30-dagesreglen indebærer, at 3. behandling af lovforslag som udgangspunkt ikke må finde sted før 30 dage efter fremsættelsen. Efter forretningsordenens § 17, stk. 1, 3. pkt., undergives forslag til folketingsbeslutninger, som ikke fremkommer som indstillinger fra udvalg, to behandlinger i Folketinget efter tilsvarende regler, som gælder for lovforslags 1. og 3. behandling. Henvisningen til reglerne for behandlingen af lovforslag gør det hensigtsmæssigt at indsætte en udtrykkelig undtagelse fra 30-dagesreglen, hvis netop dette krav ikke skal finde anvendelse for behandlingen af beslutningsforslag.

Til nr. 2

Bestemmelsen i forretningsordenens § 20, stk. 2, 6. pkt., om, at de to spørgsmål, som hvert medlem af Folketinget kan stille til besvarelse i en spørgetid, skal stilles til den samme minister, foreslås ophævet. Et medlem vil herefter kunne stille to spørgsmål til hver sin minister til besvarelse i den samme spørgetid.

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring som følge af beslutningsforslagets § 1, nr. 4.

Til nr. 4

Bestemmelsen i forretningsordenens § 20, stk. 6, hvorefter spørgeren før besvarelsen af et spørgsmål i spørgetiden gengiver spørgsmålet mundtligt, foreslås ophævet af hensyn til en hurtigere afvikling af spørgsmålene i spørgetiden.

Til nr. 5

Der foreslås gennemført visse ændringer af medspørgerordningen, bl.a. med henblik på bedre at kunne gennemføre et rimeligt antal spørgsmål med medspørgere i spørgetiden.

Reglerne for medspørgere foreslås ændret således, at der fremover som udgangspunkt alene vil være adgang til én og ikke som hidtil to medspørgere til hvert hovedspørgsmål til besvarelse i spørgetiden. Folketingets formands adgang til at give flere medspørgere mulighed for at stille supplerende spørgsmål til et hovedspørgsmål om et større og mere aktuelt emne foreslås bevaret. Som hidtil vil medspørgere kunne få ordet op til to gange a 1 minut til hvert hovedspørgsmål, hver gang med 1 minuts taletid til ministeren til svar. Ved denne ændring er det forventningen, at et spørgsmål til besvarelse i spørgetiden vil kunne afvikles på ca. 13 minutter, hvis alle taletider overholdes og udnyttes fuldt ud.

Endvidere foreslås det som noget nyt bestemt, at det er en forudsætning for at give adgang til en medspørger, at hovedspørgeren ved indgivelsen af spørgsmålet positivt har tilkendegivet at være indforstået hermed. Det fremgår ikke klart af den gældende affattelse af bestemmelsen, om hovedspørgerens indforståelse med medspørgere skal udtrykkes som en positiv tilkendegivelse, eller om det er tilstrækkeligt, at hovedspørgeren har undladt at tilkendegive ikke at ønske medspørgere. Som noget nyt foreslås desuden, at en medspørger skal anmeldes, samtidig med at spørgeren indleverer sit spørgsmål.

Til nr. 6-8

Der er tale om konsekvensændringer som følge af beslutningsforslagets § 1, nr. 4.

Til § 2

Det foreslås, at folketingsbeslutningen træder i kraft den 1. januar 2013.

Mogens Lykketoft (S) fmd. Bertel Haarder (V) nfmd. Pia Kjærsgaard (DF) Camilla Hersom (RV) Anne Baastrup (SF)

John Dyrby Paulsen (S) Karen J. Klint (S) Maja Panduro (S) Henrik Sass Larsen (S) Torben Hansen (S)

Sofie Carsten Nielsen (RV) Jonas Dahl (SF) Per Clausen (EL) Birthe Rønn Hornbech (V) Kristian Jensen (V)

Flemming Damgaard Larsen (V) Lars Christian Lilleholt (V) Søren Espersen (DF) Peter Skaarup (DF)

Simon Emil Ammitzbøll (LA) Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1